

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY ZAMBRÓW
CZĘŚCI OBRĘBU GEODEZYJNEGO
NAGÓRKI JABŁOŃ**

WARSZAWA, 06.10.2025

Nazwa opracowania:	Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów części obrębu geodezyjnego Nagórki Jabłoń
Zleceniodawca:	Wójt Gminy Zambrów
Opracowujący:	Budplan Sp. z o.o. 04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20
Kierujący zespołem autorskim:	mgr inż. Izabela Bielowska <i>Izabela Bielowska</i>
Zespół autorski:	inż. Michał Wilk

Spis treści

1	WPROWADZENIE	7
1.1	PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA.....	7
1.2	CEL, ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE	8
2	ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	9
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	12
4	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, STANU ZASOBÓW, ODPORNOŚCI ŚRODOWISKA I ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW	12
4.1	UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW – INFORMACJE OGÓLNE	12
4.2	CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW OBJĘTYCH OPRACOWANIEM.....	20
4.3	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	22
4.4	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	25
4.5	OCENA STANU OCHRONY I UŻYTKOWANIA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH, W TYM BIORÓŻNORODNOŚCI	25
4.6	ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKA NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚCI DO REGENERACJI	25
4.7	TENDENCJE ZMIAN ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ DOKUMENTU.....	26
5	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	26
6	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	27
6.1	IDENTYFIKACJA MOŻLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ	27
6.2	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	28
6.3	ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ	30
6.4	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	31
6.5	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	31
6.6	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	31
6.7	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT	31
6.8	WPŁYW NA EKOSYSTEMY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	32
6.9	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	33
6.10	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE OBSZARY CHRONIONE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	33
7	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI DOKUMENTU	33

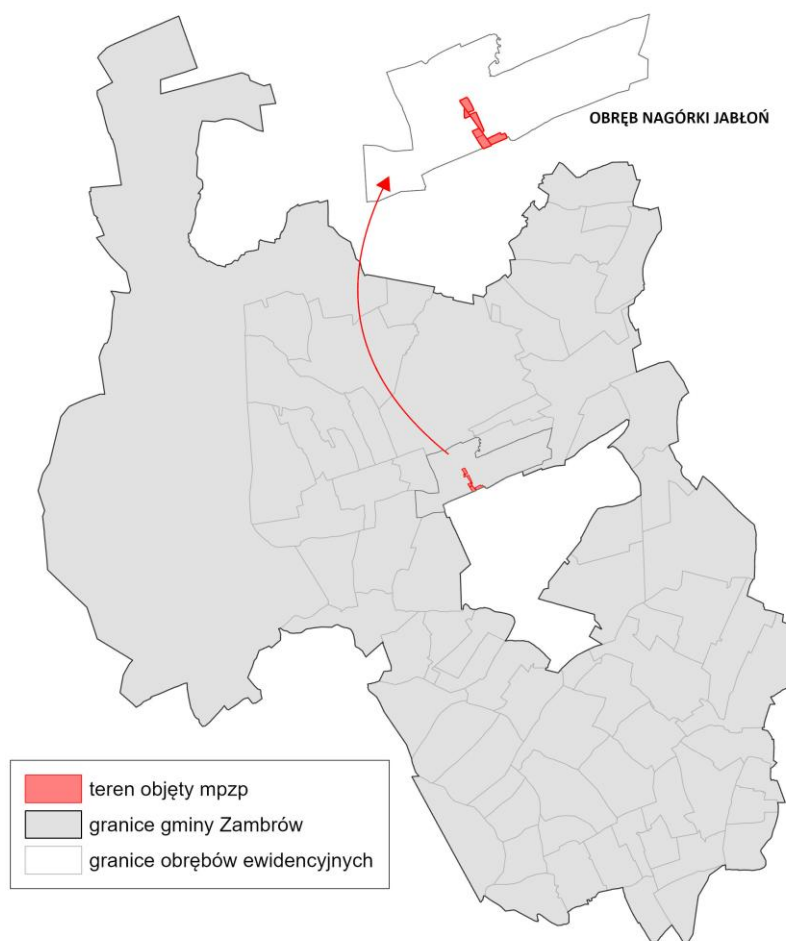
8	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	34
9	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	34
10	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	34
11	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	34
12	AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU	36
13	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	36
14	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	38

1 Wprowadzenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Nagórki Jabłoń, sporządzonego w następstwie podjęcia Uchwały Nr 459/LII/24 Rady Gminy Zambrów z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów, dotyczącego części obrębu geodezyjnego Nagórki Jabłoń.

Projektem planu objęto obszar o całkowitej powierzchni 7,57 ha, składający się z sześciu terenów położonych w obrębie Nagórki Jabłoń. Otrzymały one oddzielne oznaczenie literowe (a, b, c...). Ich lokalizację przedstawia poniższy schemat.

Rysunek 1. Obszar objęty projektem planu

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. Poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;

3. Zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. Bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku (pismo z dnia 25.06.2025 r., znak WSTII.411.10.2025.PP) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zambrowie (pismo z dnia 27.06.2025 r., znak: NZ.0522.3.2025, data wpływu: 30.06.2025 r.).

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń planu. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu planu. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie planu warunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie planu, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;

- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Nagórki Jabłoń sporządzono w następstwie podjęcia Uchwały Nr 459/LII/24 Rady Gminy Zambrów z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów, dotyczącego części obrębu geodezyjnego Nagórki Jabłoń.

Opracowanie dotyczy obszaru położonego w gminie wiejskiej Zambrów, w powiecie zambrowskim, w województwie podlaskim, na który składa się 6 terenów o łącznej powierzchni 7,57 ha zlokalizowanych w południowej części obrębu Nagórki Jabłoń, tuż przy granicy z miastem Zambrów. Są to tereny częściowo zabudowane, częściowo grunty rolne, położone wzdłuż drogi krajowej DK66. Zarówno na terenach objętych planem, jak i na terenach sąsiednich dominuje zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa.

Rysunek 2. Obszar opracowania

źródło: opracowanie własne na podstawie geoportal.gov.pl

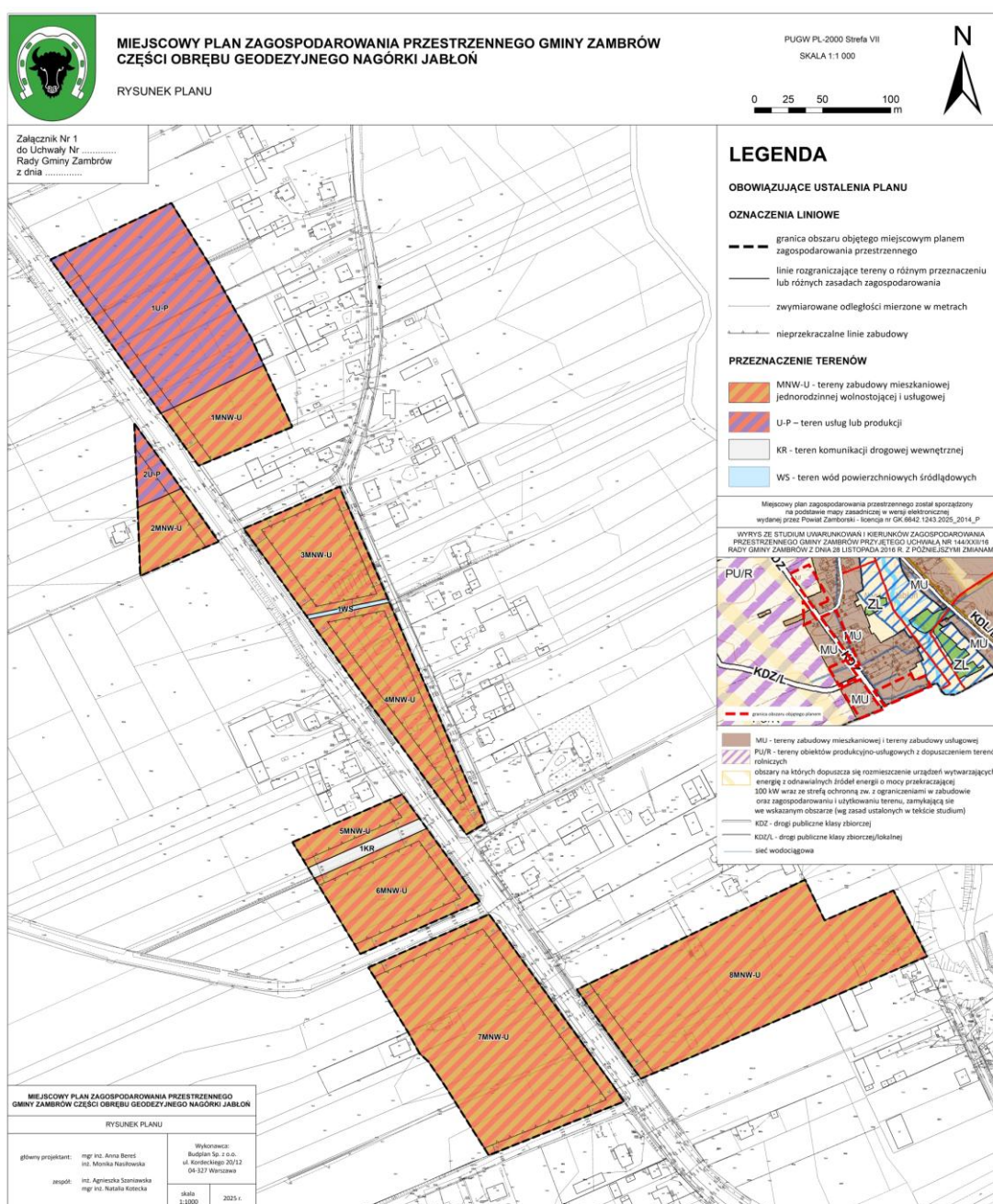

Na analizowanym obszarze nie obowiązuje obecnie żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Do sporządzania planu miejscowego przystąpiono celem realizacji polityki przestrzennego gminy oraz ułatwienia procesu inwestycyjnego w obszarze opracowania, zgodnie z potrzebami społecznymi oraz przepisami prawa, co przyczyni się do uporządkowania i polepszenia warunków gospodarowania w tym terenie.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu na obszarze opracowania wyznaczone zostaną:

- **MNW-U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług,
- **U-P** – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej,
- **KR** – teren komunikacji drogowej wewnętrznej,
- **WS** - teren wód powierzchniowych śródlądowych.

Rysunek 3. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
źródło: opracowanie własne

Powiązania z innymi dokumentami

Biorąc pod uwagę skalę projektu planu, należy omówić studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązujące dla obszaru opracowania. Na analizowanym obszarze nie obowiązuje obecnie żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

W oparciu o art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) ustalenia planu miejscowego nie mogą naruszać ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, wobec czego przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinien uwzględniać wszelkie wytyczne zawarte w Studium, odnoszące się do kształtowania zagospodarowania przestrzennego na danym obszarze opracowania.

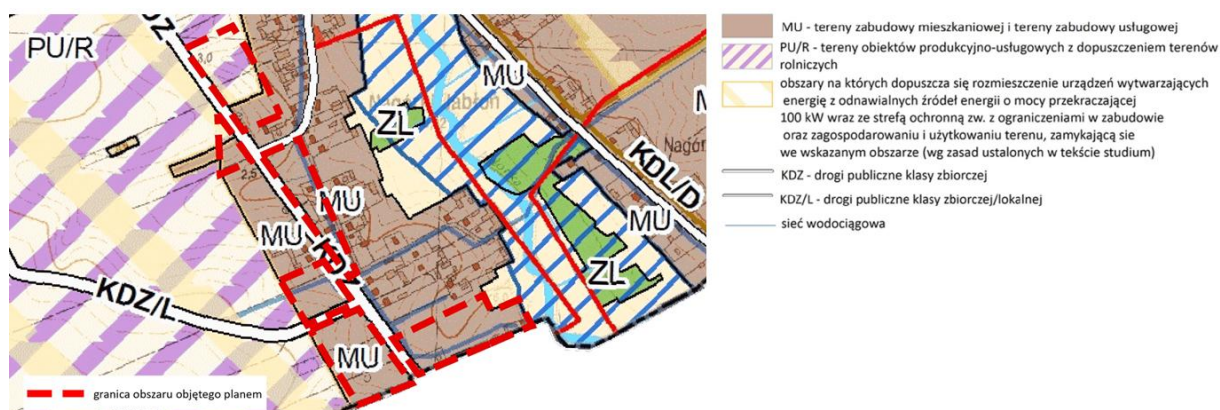
Dla obszaru objętego niniejszą prognozą obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów przyjęte Uchwałą nr 144/XXII/16 Rady Gminy Zambrów z dnia 28 listopada 2016 r. z późniejszymi zmianami.

W oparciu o określoną politykę przestrzenną gminy oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego, w obowiązującym Studium określono przeznaczenie analizowanego obszaru, który wskazano jako:

- **MU – tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny zabudowy usługowej**, gdzie jako podstawowe kierunki przeznaczenia wskazano zabudowę mieszkaniową jednorodzinną – w formie wolnostojącej, bliźniaczej, zabudowę usługową w zakresie usług nie stwarzających zagrożenia zdrowia ludzi, nie pogarszających jakości zamieszkania z zakazem realizacji usług w zakresie: logistyki i spedycji, usługi publiczne, m.in. w zakresie oświaty, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia, kultury, zaś jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia: zabudowę zagrodową, zielen ogólnodostępną-urządzoną z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo rekreacyjnych, placów zabaw, itp., drogi, place, ciągi pieszo-jezdne oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
- **PU/R – tereny obiektów produkcyjno-usługowych z dopuszczeniem terenów rolniczych**, gdzie jako podstawowe kierunki przeznaczenia wskazano obiekty produkcyjne, składy, magazyny wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym, zabudowę usługową, w tym stacje paliw wraz z zapleczem usługowo – handlowym, usługi związane ze sprzedażą, diagnostyką i naprawą pojazdów, tereny użytków rolnych, w tym grunty orne, łąki, pastwiska, sady, stawy hodowlane, w przypadku nierealizowania funkcji przemysłowo-usługowej, obiekty i urządzenia melioracji wodnych, zbiorniki retencyjne oraz zadrzewienia i zalesienia, zaś jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia: lokale mieszkalne, drogi, place, ciągi pieszo-jezdne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, parkingi, zabudowę i obiekty związane z produkcją energii odnawialnej o mocy przekraczającej 100kW, w tym w tym farmę fotowoltaiczną, biogazownię oraz obiekty administracyjno-socjalne zw. z obsługą terenów produkcji energii, dopuszcza się także zabudowę zagrodową oraz inne budynki i urządzenia wchodzące w skład gospodarstw rolnych, jeśli stanowią uzupełnienie już istniejącej zabudowy w ramach wydzielonych już istniejących siedlisk, zabudowę związaną z produkcją w gospodarstwach rolnych, hodowlanych oraz drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych.

Rysunek 4. Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów dla obszaru opracowania

źródło: opracowanie własne na podstawie SUIKZP gminy Zambrów, 2016 ze zm.

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono ustalenia programu ochrony środowiska i planu gospodarki niskoemisyjnej.

Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

4 Charakterystyka środowiska przyrodniczego, stanu zasobów, odporności środowiska i istniejących problemów

Projektem planu objęto obszar położony w obrębie ewidencyjnym Nagórki Jabłoń, składający się z sześciu terenów, które otrzymały oddzielne oznaczenie literowe (a, b, c...).

W niniejszym rozdziale przygotowano ogólną charakterystykę uwarunkowań środowiskowych gminy, a także dla opisywanego obszaru przygotowano syntetyczny opis uwarunkowań ekofizjograficznych.

4.1 Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów – informacje ogólne

Geologia i geomorfologia

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Polski (Solon i in. 2018) gmina Zambrów położona jest w zasięgu dwóch mezoregionów – zachodnia część gminy należy do Międzyrzecza Łomżyńskiego (318.67), wchodzącego w skład Niziny Północnomazowieckiej, natomiast część centralna i wschodnia – w tym teren niniejszego opracowania - należy do Wysoczyzny Wysokomazowieckiej (843.35), stanowiącej część Niziny Północnopodlaskiej.

Rzeźba terenów położonych w obrębie gminy została ukształtowana w okresie zlodowacenia środkowopolskiego, przy czym jej wyraźne zróżnicowanie związane jest z różnymi przebiegami deglacji lodu stadiu Mławy.

W części środkowej gminy występuje równina morenowa (rejon miasta Zambrów oraz wsi Grochy-Pogorzele, Długobórz I i Długobórz II, Krajewo Białe, Wiśniewo, Poryte Jabłoń), która wyróżnia się płaską, silnie zdenudowaną powierzchnią wznoszącą się do wysokości 140 m n.p.m. i łagodnie nachylonymi zboczami (od 5% do 10%). Równina morenowa zbudowana jest z glin zwałowych wykształconych najczęściej w postaci glin pylistych z dużą zawartością margla. Powierzchnia równiny morenowej przeciętna jest licznymi płytkimi

dolinami fluwialno-denudacyjnymi o płaskich dnach i łagodnych zboczach, wypełnionymi najczęściej namułami lub częściowo torfami oraz dolinkami denudacyjnymi, w profilu poprzecznym nieckowatymi i wypełnionymi utworami piaszczystymi.

Odmiernym charakterem wyróżnia się rzeźba zachodniej części gminy. Dominującymi formami na tym obszarze są piaszczyste wzgórza i pagórki moren, kemów i ozów rozmieszczone chaotycznie, o wysokościach względnych od kilku do kilkudziesięciu metrów oraz obniżeniach różnych kształtów i wielkości pochodzenia wytopiskowego. Wzgórza morenowe występujące w tej części gminy są zasadniczym fragmentem moren Czerwonego Boru. Charakteryzują się one znaczną wysokością względną (dochodzącą maksymalnie do 24 metrów) oraz zróżnicowanymi, nieraz dużymi nachyleniami zboczy (przeważnie od 5% do 10%, lokalnie powyżej 15%). Wzgórza morenowe zbudowane są z piasków różnoziarnistych, żwirów i głazów ułożonych bezładnie lub warstwowo.

W rejonie miejscowości Zbrzeźnica i Pstrągi-Gniewoty występują ozy w postaci wzniesień o wysokościach względnych od 5 do 14 m i nachyleniach zboczy od 5% do 10%. Ozy zbudowane są z osadów o charakterze wodnolodowcowym, głównie piasków i żwirów warstwowych, dobrze otoczonych i wysortowanych.

Wzgórza i pagórki kemowe występują głównie w rejonie wsi Zakrzewo-Zagroby, Krajewo-Borowe i Krajewo-Ćwikły, w postaci izolowanych garbów o wysokościach względnych od 4 m do 12 m i przeważnie łagodnie nachylonych zboczach. Zbudowane są głównie z piasków drobno ziarnistych i mułków, wśród których miejscami mogą występować przewarstwienia drobnego żwiru oraz glin pylistych.

Wśród form charakterystycznych dla tego typu rzeźby, należy wyróżnić liczne, płytkie obniżenia wytopiskowe o płaskim, podmokłym dnie. Obniżenia te wypełniane są piaskami pylistymi, drobnymi oraz mułkami wytopiskowymi, na których najczęściej zalegają osady holoceny, głównie namuły oraz miejscami torfy.

W północnej części gminy znajdują się płytkie rozległe obniżenia o szerokości do 3 km, powstałe w wyniku wytopienia bryły martwego lodu. Dno obniżenia jest płaskie, podmokłe, wypełnione utworami holoceny – namułami i torfami. Zbocza jego są łagodne, przechodzące w płaskie powierzchnie tarasów erozyjno-akumulacyjnych, zbudowanych z drobnoziarnistych piasków wodnolodowcowych oraz starszych tarasów akumulacyjnych. Fragmenty tarasów akumulacyjno-erozyjnych występują również wzdłuż doliny rzeki Jabłoń.

Hydrografia

Gmina Zambrów położona jest w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Narwi. Znajduje się ona na styku zlewni kilku rzek, będących dopływami Wisły. Północno-wschodni fragment gminy należy do zlewni poziomu 4 rzeki Łomżyckiej i Narwi od Gaci do Łomżyckiej, część wschodnia gminy do zlewni Narwi od Pisy do Rozogi, część centralna i północna gminy należy do zlewni Gaci, zaś część południowa do zlewni jeziora Zegrzyńskiego.

Przez gminę przepływa rzeka Gać oraz jej dopływ - rzeka Jabłonka, wraz z zasilającymi ją dopływami: rzeką Dąb, Prątnikiem oraz strumykiem Zambrzycą. Południowa część gminy odwadniana jest przez przepływającą tamtędy rzekę Mały Brok.

Rzeka Gać stanowi lewostronny dopływ Narwi, stanowiącej największy prawostronny dopływ Wisły. Gać swoje źródło ma w rozległym obniżeniu wytopiskowym w strefie moren czołowych Czerwonego Boru. Jej koryto jest dość wąskie i wyrównane, o długości ok. 22,8 km.

Jabłonka to prawostronny dopływ rzeki Gać. Ma ona charakter nizinny, meandrujący. Jej długość wynosi ok. 31 km. Swoją początek bierze w rejonie wsi Tybory (gm. Wysokie Mazowieckie). Zasilana jest poprzez wiosenne roztopy (zasilanie śnieżne), co łączy się z wysokimi stanami wody. W okresie letnim dominuje zasilanie deszczowe, związane z okresem maksymalnych opadów. Rzeka przepływa przez Zambrów (gdzie jej koryto jest uregulowane) oraz przez Wolę Zambrowską. Na terenie miasta Zambrów, od strony Woli Zambrowskiej, do Jabłonki wpada strumyk zwany Zambrzycą, zaś rzeka Prątnik uchodzi do niej tuż za szosą Zambrów – Warszawa. Dawniej Jabłonka była wykorzystywana do celów rekreacyjnych.

Dąb stanowi prawy dopływ Jabłonki, jej źródło znajduje się na terenie gminy Wysokie Mazowieckie. Jest rzeką meandrującą, o szerokiej, płaskiej dolinie.

Mały Brok to rzeka mająca swe źródło w gminie Wysokie Mazowieckie. Jej koryto dość głęboko wcina się w taras zalewowy, tworzy liczne meandry.

Na terenie gminy znajdują się stawy rybne Poryte Jabłoń, ich powierzchnia wynosi ok. 120 ha. Mają one istotną rolę w lokalnej retencji wód powierzchniowych. Oprócz tego na obszarze całej gminy występują małe, przydomowe stawy i oczka wodne.

Wody podziemne

Wg podziału hydrogeologicznego Polski gmina Zambrów znajduje się w obrębie makroregionu północno-wschodniego, regionu mazowieckiego I. Na tym obszarze rozpoznane i ujmowane są głównie wody w utworach czwartorzędowych. Występują one w pięciu poziomach wodonośnych – poziomie wód gruntowych i czterech poziomach międzyglinowych, z czego dwa występują w granicach administracyjnych gminy.

Poziom wód gruntowych nie ma znaczenia użytkowego ze względu na ograniczoną izolację oraz znaczną wrażliwość na zanieczyszczenia. Pierwszy poziom wodonośny stanowi główne źródło zaopatrzenia w wodę, znajduje się w okolicach wsi Czerwony Bór, a jego strop leży na głębokości 15-50 m. Zasilany jest poprzez infiltrację z poziomu wód gruntowych lub przesączanie opadów atmosferycznych. Drugi poziom wodonośny eksploatowany jest głównie poprzez studnie, a zasilany poprzez sączenie pionowe przez słabo przepuszczalne utwory rozdzielające warstwy wodonośne. Leży na głębokości ok. 60-100 m. Oba poziomy spełniają kryteria głównego poziomu użytkowego.

Na przeważającej powierzchni obszaru gminy Zambrów głębokość do poziomu wód gruntowych jest mniejsza niż 5 m. Sezonowe wahania płytkich wód podziemnych mogą więc wywierać na tym obszarze istotny wpływ na ekosystemy lądowe i wodne. Występowanie wód na nieznacznych głębokościach w formie podmokłości, jest często związane z występowaniem torfów i namulów torfiastych i stwarza warunki dla rozwoju roślinności bagiennej. Proces osuszania związany z regulacją stosunków wodnych poprzez melioracje lub poprzez intensywną eksploatację ujęć, który ma miejsce na terenie gminy przez ostatnie kilkadziesiąt lat, wpływa na stopniową zmianę stosunków wodno-gruntowych i charakteru roślinności.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Zachodnia część obszaru gminy Zambrów położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 – Subniecka warszawska. Jest to zbiornik paleogeńsko-neogeński. Obejmuje on trzeciorzędowe piętro wodonośne – poziom oligoceński, który budują znacznej miąższości piaski drobno- i średnioziarniste występujące na głębokości 230 m p.p.t. Zbiornik ten nie posiada opracowanej dokumentacji hydrogeologicznej.

Wody podziemne GZWP podlegają ochronie prawnej na tych samych zasadach, co wszystkie wody podziemne, a ponadto mogą być objęte dodatkową ochroną obszarową poprzez ustanowienie obszarów ochronnych. Obszary ochronne są ustanawiane przez wojewodę, w drodze aktu prawa miejscowego, na wniosek Wód Polskich. Dla GZWP nr 215 nie ustanowiono dotąd obszarów ochronnych.

Klimat

Wg podziału W. Okołowicza Polski na regiony klimatyczne, Zambrów położony jest w regionie mazurskim. Klimat panujący w tym regionie kształtowany jest głównie przez oddziaływanie kontynentalizmu wschodniego oraz niewielki wpływ Morza Bałtyckiego. Świadczą o tym przede wszystkim amplitudy roczne temperatury powietrza wynoszące 23,5°C (Szepietowo).

Warunki klimatyczne gminy Zambrów scharakteryzowano w oparciu o dane meteorologiczne ze stacji w Szepietowie, które uznano za reprezentacyjne dla tego terenu⁷. Średnia roczna temperatura powietrza na omawianym terenie jest znacznie niższa w porównaniu do większości terenów polski i wynosi 6,5°C. Średnia temperatura miesiąca najcieplejszego – lipiec – również nie jest wysoka i wynosi 17,3°C, zaś średnia temperatura miesiąca najchłodniejszego – stycznia – jest bardzo niska i wynosi -6,2°C. Roczna amplituda temperatury wynosi zatem 23,5°C. Najwyższe temperatury maksymalne notowane są w miesiącach najcieplejszych z maksymalną wartością 22,7°C występującą w lipcu. W porównaniu do większości terenów Polski wartość ta nie jest wysoka.

Niska jest średnia temperatura minimalna miesiąca najchłodniejszego (stycznia) i wynosi -9,3°C, która świadczy o wpływie cech kontynentalnych.

W ciągu roku notuje się średnio około 127 dni przymrozkowych (temperatura minimalna poniżej 0°C), co jest wielkością charakterystyczną dla wschodniej Polski. Dni przymrozkowe pojawiają się we wrześniu i występują jeszcze w maju. Dni mroźnych (temperatura maksymalna poniżej 0°C) notowanych jest około 65, a bardzo mroźnych (temperatura minimalna poniżej -10°C) około 36. Dni mroźne i bardzo mroźne występują w miesiącu najchłodniejszym – styczniu. Na omawianym terenie obserwowanych jest stosunkowo mało dni gorących (około 26). Najczęściej występują w lipcu.

Okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni w roku. Długość tego okresu jest charakterystyczna dla Polski wschodniej i północnej. Rozpoczyna się w drugiej pentadzie kwietnia, a kończy się między 25 i 28 października (wg L. Bartnickiego).

Gleby

Gmina Zambrów charakteryzuje się przewagą gleb bardzo dobrych i dobrych. Dominują gleby bielcowe lub brunatne o składzie mechanicznym piasków gliniastych mocnych na glinach lub glin całkowitych. Miejscami w profilu glebowym zaznacza się frakcja pyłowa. Są to gleby pszenne dobre lub pszenno-żytnie należące do IIIa-IIIb klasy bonitacyjnej i kompleksów rolniczej przydatności 2 i 4. Największe powierzchnie tych gleb występują w środkowej i wschodniej części gminy (wsie: Wierzbowo-Wieś, Krajewo Białe, Wola Zambrowska, Wiśniewo i miasto Zambrów). Gleby te podlegają bezwzględnej ochronie przed zmianą użytkowania na nierolnicze.

Obok najlepszych gleb, głównie w południowej części gminy, występują gleby o nieco gorszych warunkach powietrzno-wodnych, okresowo nadmiernie uwilgotnione, lecz o podobnym składzie mechanicznym jak wyżej. Są to gleby należące do IVa i IVb klasy bonitacji i kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego. Są to głównie gleby bielcowe lub czarne ziemie. Największe zasięgi tych gleb występują na terenie wsi: Tarnowo Goski, Grochy-Łętownica, Nowy Borek, Groch Pogorzele, Czartosy i Grzymały. Podlegają one również ochronie przed zmianą użytkowania na nierolnicze.

Do gleb chronionych należą również obszary gleb o średnich warunkach dla intensyfikacji rolnictwa. Są to gleby żytnio-ziemniaczane słabe i zbożowo-pastewne słabe (głównie o typie czarnych ziem). Skład mechaniczny tych gleb to w przewadze piaski gliniaste lekkie na glinach lub piaski gliniaste całkowite. Gleby te są mniej zasobne w składniki pokarmowe i poza częścią gleb zbożowo-pastewnych słabych, są wrażliwe na susze. Największe powierzchnie tych gleb występują na terenie wsi: Łosie Dołęgi, Nowy Borek, Krajewo Borowe i Koziki-Jambrzyków Stok.

W zachodniej części gminy występują większe kompleksy gleb piaszczystych, suchych, ubogich w składniki pokarmowe. Są to gleby mniej przydatne dla rolnictwa, należące do gleb żytnio-ziemniaczanych słabych z małym udziałem zbożowo-pastewnych słabych. Są to zwykle gleby brunatne lub czarne ziemie (zbożowo-pastewne słabe) o składzie mechanicznym piasków słabo gliniastych na piaskach luźnych. Gleby te należą do V klasy bonitacyjnej, posiadają najlepsze właściwości w grupie gleb niechronionych.

Najstabsze gleby występują w zachodniej części gminy, w pobliżu lasów. Największe powierzchnie występują na terenie wsi: Krajewo Ćwikły, Bacze Mokre, Tabędz, Zbrzeźnica. Są to gleby żytnio-łubinowe, należące do klasy VI bonitacyjnej.

Trwałe użytki zielone zajmują około 15% całej powierzchni gminy. Występują głównie w dolinach rzek: Mały Brok, Jabłoń, Gać, Prątnik oraz w lokalnych zagłębieniach terenu. Największe ich powierzchnie występują na obszarach wsi: Poryte Jabłoń, Śledzie, Koziki-Jambrzyków Stok i Łady Borowe. W większości są to użytki średniej wartości (łąki i pastwiska III IV klasy) o dość korzystnych warunkach dla produkcji rolnej. Na niewielkiej powierzchni, na terenie wsi Poryte Jabłoń występują użytki zielone bardzo dobre i dobre, łąki i pastwiska II klasy. Użytki zielone słabe (V i VI klasy) występują na glebach zbyt suchych lub zbyt wilgotnych.

Szata roślinna i fauna

Gmina Zambrów charakteryzuje się dużym udziałem gruntów rolnych – roślinność segetalna jest dominującym elementem szaty roślinnej wschodniej części gminy (pola uprawne, łąki i pastwiska). Wśród użytków zielonych dominują zbiorowiska świeżych łąk kośnych, wykorzystywanych częściowo jako pastwiska. W północnej części gminy występują siedliska łąkowe i suwarowe, zaś na południu zbiorowiska bagienne.

Lasy stanowią ok. 43,5% powierzchni terenu gminy¹. Tworzą dość duże kompleksy, zlokalizowane na całym obszarze administracyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem północnej i zachodniej oraz wschodniej części gminy (rejon Czerwonego Boru oraz wsi: Grabówka, Krajewo-Borowe, Stary Laskowiec, Wierzbowo i Zbrzeźnica). Północną i zachodnią część gminy porastają głównie bory sosnowe, stanowiące 75% kompleksów leśnych. Dominują siedliska boru świeżego i boru mieszanego świeżego, ale obecne są również siedliska lasu mieszanego, czy enklawy wilgotnych siedlisk, borów bagiennych i olsów. W zależności od żyzności siedliska główną domieszką do sosny jest brzoza (gleby piaszczyste) lub olcha (siedliska wilgotne), ale obserwuje się również duży udział świerka zwyczajnego. Lasy leżące w południowo-wschodniej części gminy tworzone są głównie przez lasy sosnowo - dębowe, olsza i brzoza stanowią domieszki. W dolinach rzek i w sąsiedztwie użytków zielonych występują niewielkie powierzchniowo siedliska olsu.

Na obszarze gminy Zambrów różnorodność gatunkowa zwierząt związana jest z siedliskami leśnymi oraz w mniejszym stopniu z siedliskami dolinowych łąk (łągów). Obszarami skupiającymi największą liczbę zwierząt są duże kompleksy leśne: rejon Czerwonego Boru oraz w sąsiedztwie wsi: Krajewo-Borowe, Grabówka, Stary Laskowiec, Wierzbowo i na północ od wsi Zbrzeźnica. We wszystkich tych kompleksach, oprócz licznych ptaków, drobnych ssaków (wiewiórka, jeż) i nieco większych, jak bóbr, borsuk, lis i jenot, występuje dość licznie jeleni europejski, sarna, dzik. Wśród ptaków nieobjętych ochroną gatunkową występuje czapla siwa, kaczka krzyżówka, słonka. Grunty rolne przeważające we wschodniej części gminy stanowią miejsce występowania przede wszystkim pospolitych zwierząt typowo polnych. Ponadto mogą występować gatunki ptaków migrujących.

Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Zambrów występują obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 1098). Są to:

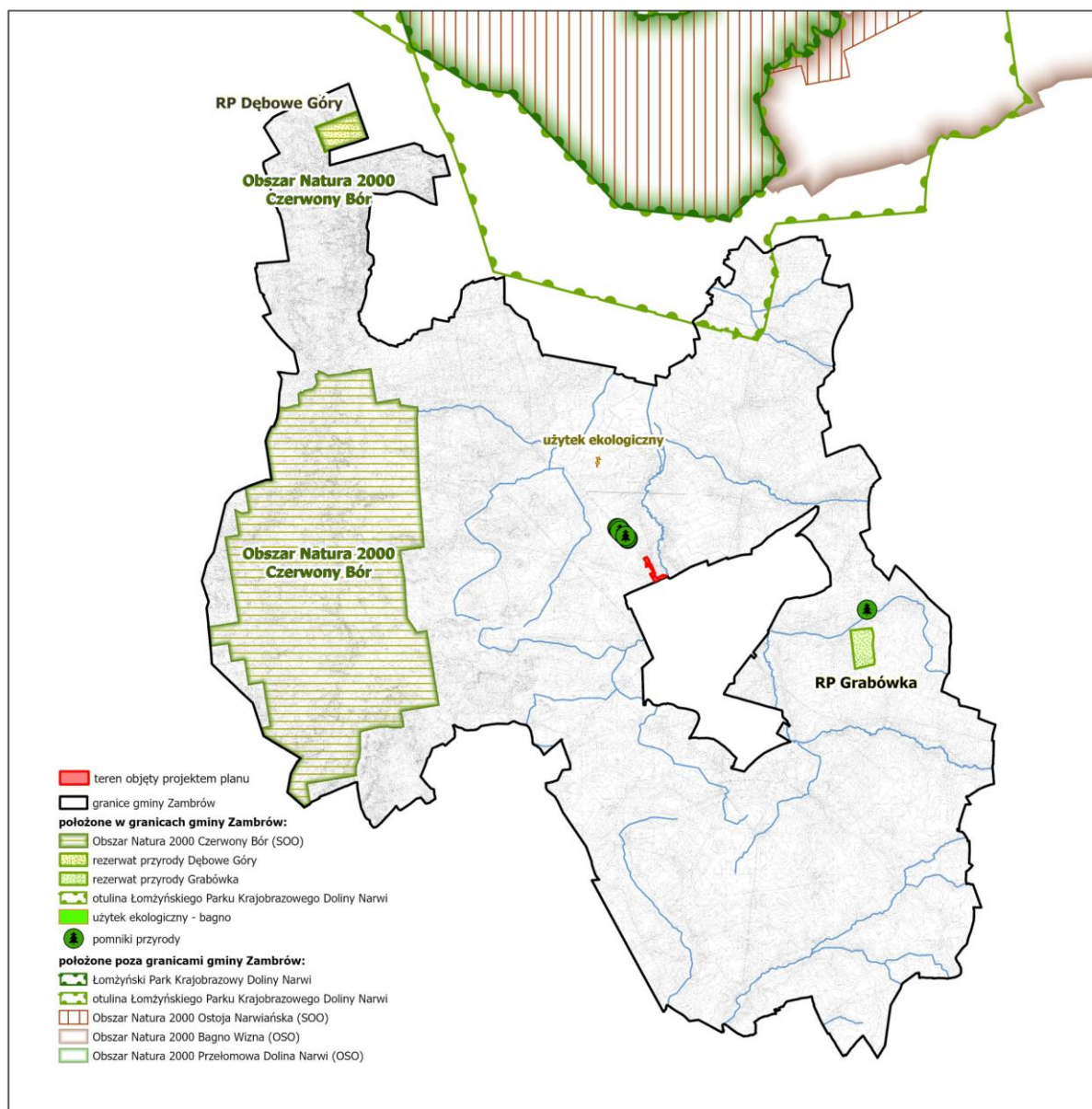
- obszar Natura 2000 Czerwony Bór (PLH200018),
- rezerwat przyrody Dębowe Góry,
- rezerwat przyrody Grabówka,
- użytek ekologiczny,
- 2 pomniki przyrody,
- otulina Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi.

Obszar opracowania położony jest poza ww. obszarami i obiektami chronionymi.

¹ dane GUS za rok 2023

Rysunek 5. Formy ochrony przyrody w granicach gminy Zambrów i na terenach sąsiednich

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Powiązania ekologiczne

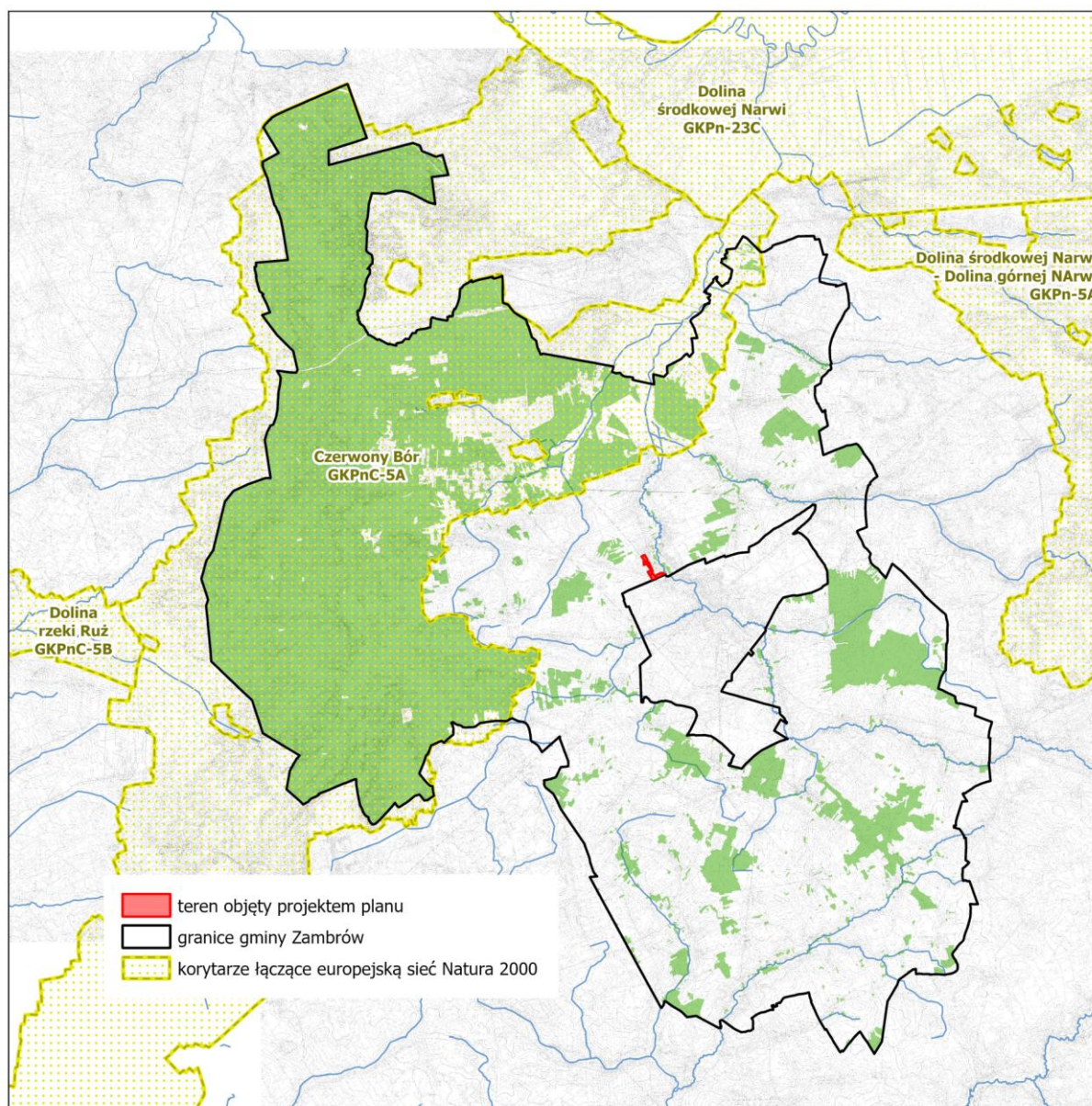
W ramach Projektu korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce, opracowanego w 2005 r. i zaktualizowanego w 2011 r. w Zakładzie Badań Ssaków PAN na zlecenie Ministra Środowiska, pod redakcją Jędrzejewskiego, na terenie gminy Zambrów wyróżniono Czerwony Bór jako obszar węzłowy (GKPN-5A) łączący ze sobą m.in. Dolinę Środkowej Narwi, Dolinę rzeki Ruż, Lasy Mielnickie i Puszcę Białą. Nadrzędnym celem sieci korytarzy migracyjnych jest przede wszystkim przeciwdziałanie fragmentacji cennych przyrodniczo obszarów oraz utrzymanie istniejących połączeń pomiędzy zachowanymi płacami naturalnego środowiska. Stworzenie możliwości przemieszczania się zwierząt i roślin w skali kraju i Europy pozwoli na utrzymanie zagrożonych gatunków oraz zachowanie prawidłowych procesów ekologicznych.

Krajowy korytarz ekologiczny Czerwony Bór biegnie zachodnią i północną częścią gminy Zambrów, obejmując swoim zasięgiem m.in. obszar Natura 2000 Czerwony Bór oraz inne większe tereny leśne i zadrzewione na obszarze gminy.

Obszar opracowania położony jest poza ogólnopolską siecią korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000.

Rysunek 6. Sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 na terenie gminy Zambrów

źródło: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

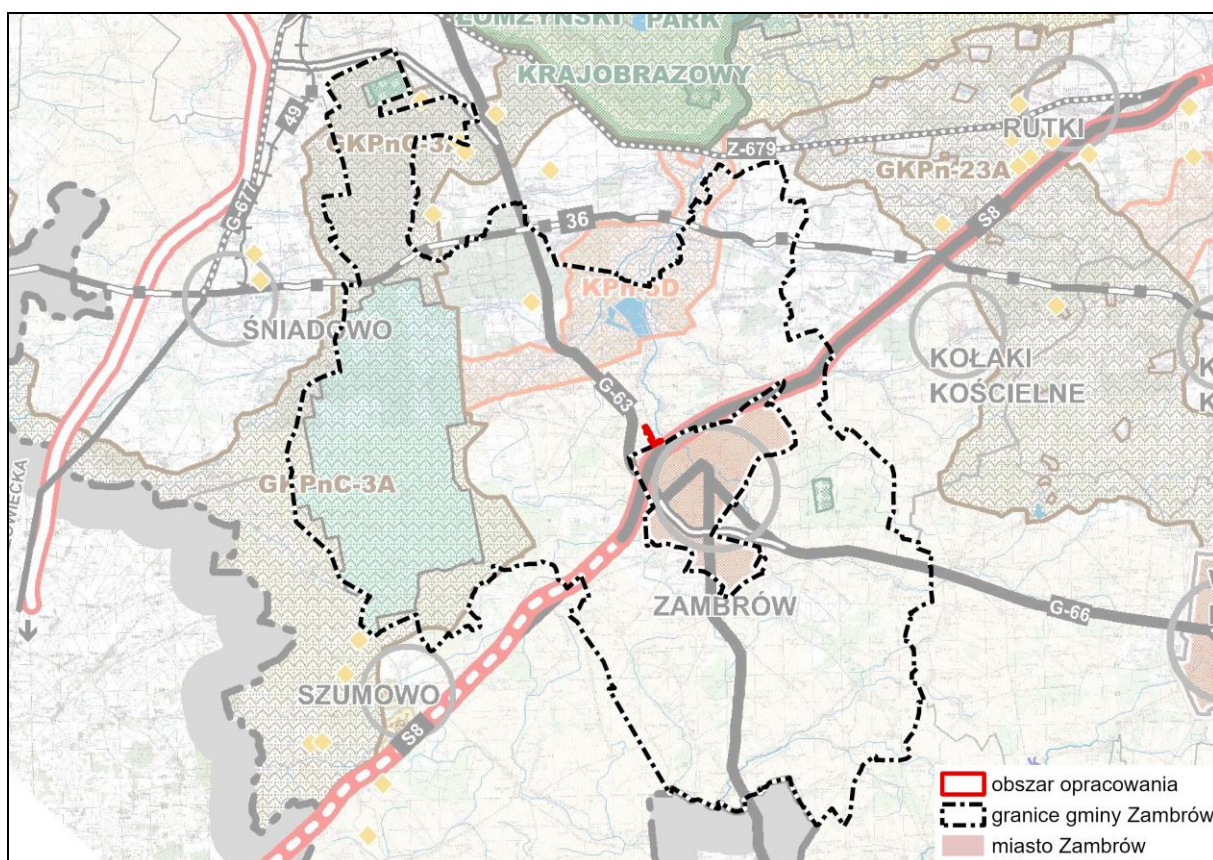
Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego przez gminę Zambrów przebiegają dwa korytarze ekologiczne:

- korytarz główny – Przełomowa Dolina Narwi – Puszcza Biała (GKPN-3A);
- korytarz uzupełniający – Dolina Rzeki Gać (KPN-5D).

Obszar opracowania położony jest poza ww. korytarzami.

Rysunek 7. Sieć korytarzy ekologicznych na terenie gminy Zambrów wg Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

źródło: załącznik do Uchwały Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. z późn. zm.

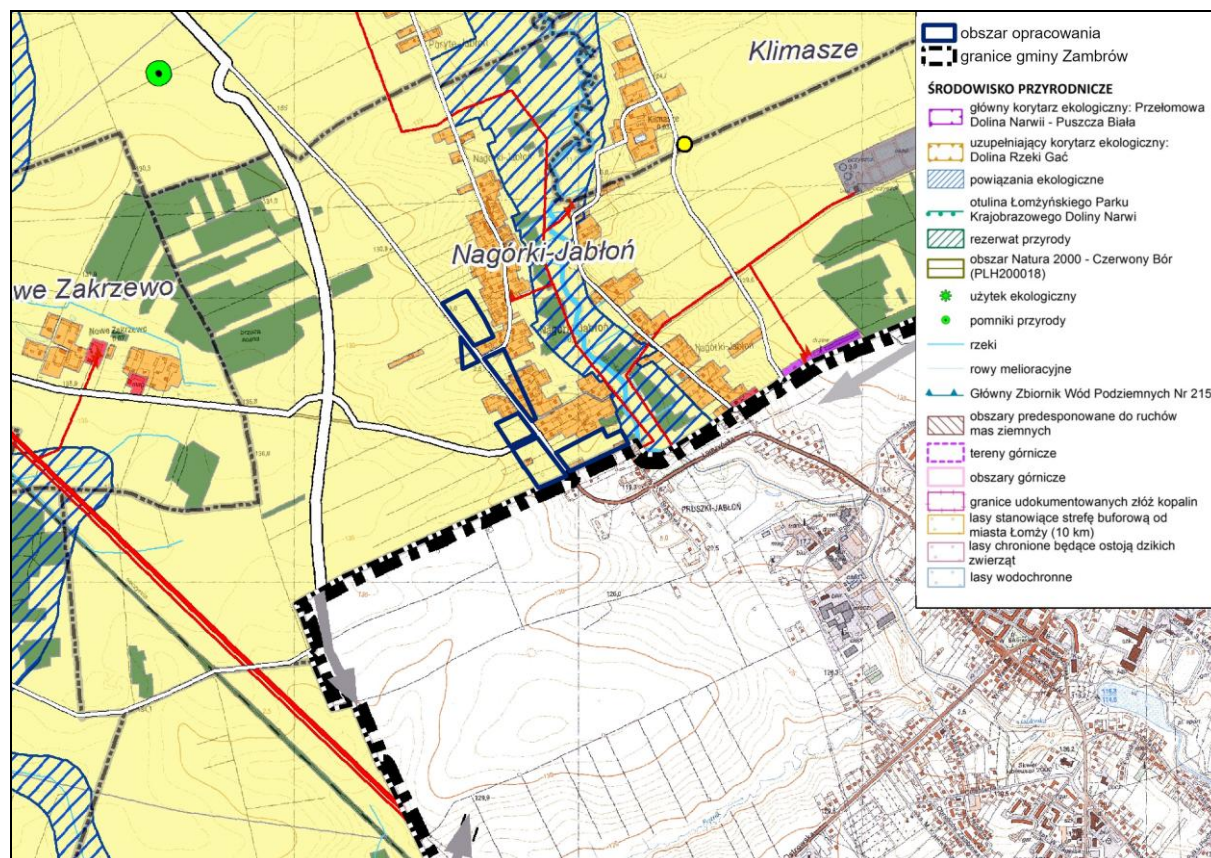
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów

Studium wskazuje korytarze o znaczeniu lokalnym i regionalnym, które biegną wzdłuż cieków wodnych, łącząc ze sobą wielkoobszarowe formy ochrony przyrody, enklawy zieleni oraz węzły korytarzy ekologicznych. Rzeką Jabłonka (największa rzeka na terenie gminy) wraz z doliną, tworzą migracyjny korytarz należący do regionalnego systemu powiązań przyrodniczych. Poprzez rzekę Gać i jej dolinę związana jest ona z Łomżyńskim Parkiem Krajobrazowym Doliny Narwi (Obszar Natura 2000 Przełomowa Dolina Narwi PLC200003). Układ ten na obszarze gminy Zambrów wspomagany jest lokalnymi ciągami przyrodniczymi tworzonymi przez liczne mniejsze dolinki i kompleksy leśne. Doliny rzeki Jabłonki i Gać łączą obszar Czerwonego Boru z lokalnym systemem przyrodniczym gminy.

Obszar opracowania położony jest poza korytarzami oraz powiązaniem ekologicznymi wskazanymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów.

Rysunek 8. Powiązania ekologiczne na terenie gminy Zambrów

źródło: załącznik nr 2a – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego do uchwały Nr 144/XXII/16 Rady Gminy Zambrów z dnia 28 listopada 2016 r. z późn. zm.

4.2 Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem

Obszar objęty opracowaniem położony jest w granicach obrębu Nagórki Jabłoń, tuż przy granicy z miastem Zambrówem. Składa się na niego sześć terenów, wszystkie zlokalizowane wzdłuż drogi krajowej DK66. Powierzchnia omawianych terenów wynosi:

- teren a – 1,64 ha
- teren b – 0,33 ha
- teren c – 1,27 ha
- teren d – 0,87 ha
- teren e – 1,67 ha
- teren f – 1,79 ha.

Teren *a*, *b* i *d* to tereny niezabudowane, obejmujące użytki rolne, niewielkie tereny zadrzewione, a częściowo także tereny towarzyszące zabudowie. Teren *c* jest w większości zabudowany – przeważa na nim zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa. W jego granicach znajduje się także rów melioracyjny. Tereny *e* i *f* to głównie tereny niezabudowane, użytkowane rolniczo. Znajduje się na nich pojedyncza zabudowa mieszkaniowa.

Pod względem geomorfologicznym obszar opracowania to płaski teren położony w obrębie wysoczyzny morenowej płaskiej zbudowanej z glin zwałowych (teren *a*, *b*, *d* i częściowo *c*) oraz w zasięgu doliny rzeki Jabłonki, którą budują piaski i żwiry wodnolodowcowe (teren *e*, *f* i częściowo *c*).

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego na całym

obszarze opracowania wynosi mniej niż 5 m p.p.t.

Obszar opracowania położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

W granicach obszaru opracowania występują gleby III klasy bonitacyjnej

Na obszarze opracowania nie występują osuwiska ani obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Nie występują też udokumentowane złoża kopalin ani prognostyczne i perspektywiczne obszary występowania złóż.

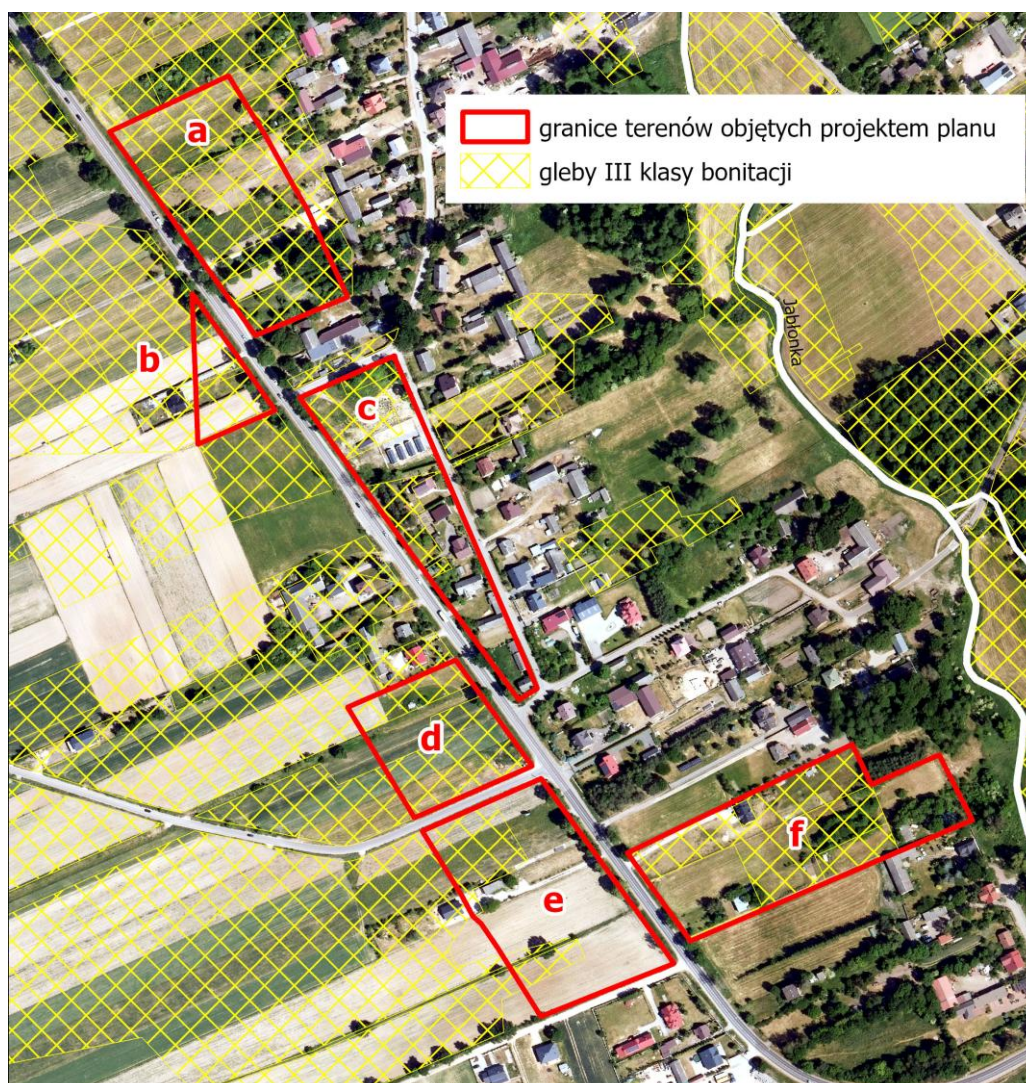
W granicach opracowania nie występują obszary ani obiekty chronione na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.). Tereny te nie przedstawiają wysokiej wartości przyrodniczej ani krajobrazowej.

Obszar opracowania położony jest poza korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi w ramach koncepcji korytarzy ekologicznych łączących sieć obszarów Natura 2000, opracowanej przez zespół Polskiej Akademii Nauk pod przewodnictwem Jędrzejewskiego, poza korytarzami ekologicznymi wskazanymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, a także poza korytarzami i powiązaniem ekologicznymi wskazanymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów.

Tereny objęte opracowaniem mają dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz elektroenergetycznej.

Rysunek 9. Obszar opracowania – teren a, b, c, d, e, f

źródło: opracowanie własne na podstawie ortofotomapy

4.3 Jakość środowiska

Jakość powietrza

Jakość powietrza atmosferycznego, ilość i rodzaj emitowanych do niego zanieczyszczeń, wpływa na stan wszystkich komponentów środowiska, które bezpośrednio decydują o warunkach życia ludzi, zwierząt oraz roślin. Zanieczyszczenia pochodzą z wielu źródeł, wyróżnia się różne kategorie źródeł emisji: punktowe, liniowe oraz powierzchniowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa podlaskiego wydzielone zostały 2 strefy, w tym strefa podlaska, do której należy m.in. gmina Zambrów.

Tabela 1. Wyniki klasyfikacji strefy mazowieckiej ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin w zakresie następujących zanieczyszczeń: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, benzo(a)piren, arsen, kadm, nikiel, ołów, ozon

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń										
	NO ₂ ²	SO ₂	CO	PM ₁₀	PM _{2,5}	B(a)P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	A/A1	A	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	- ³	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczały poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- klasa A1 – jeżeli stężenia PM_{2,5} nie przekraczały poziomu dopuszczalnego dla fazy II;
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczały poziom celu długoterminowego.

Do rocznej oceny jakości powietrza, poza pomiarami w stacjach automatycznych i manualnych, wykorzystano metody modelowania matematycznego, uwzględniające rzeźbę terenu oraz wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport zanieczyszczeń, uzyskując tym samym szczegółowe wyniki emisji zanieczyszczeń powietrza dla całego województwa. Zgodnie z wynikami ww. modelowania na terenie gminy Zambrów w 2024 r. stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów długoterminowych stężeń ozonu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin, na co miały wpływ przede wszystkim warunki meteorologiczne (m.in. wysokie nasłonecznienie i brak opadów). Dla pozostałych zanieczyszczeń tj. dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, tlenków azotu, ozonu, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, oraz benzo(a)pirenu, ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀ odpowiednio poziomy dopuszczalny lub docelowy zostały dotrzymane. W ocenie uzyskały klasę A.

Zgodnie z raportem wojewódzkim dotyczącym jakości powietrza w województwie podlaskim na obszarze tego województwa od wielu lat występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) dla dwutlenku siarki, tlenków azotu, benzenu, tlenków węgla oraz oznaczanych w pyłe zawieszonym PM₁₀ metali: arsenu, ołowiu, kadmu i niklu. Badania przeprowadzone w latach 2023-2024 wskazują na poprawę jakości powietrza także pod względem zanieczyszczenia pyłami. W porównaniu do lat ubiegłych stężenia pyłów zawieszonych zmalały i nie przekraczały poziomów dopuszczalnych. W dalszym ciągu istotnym problemem pozostają jednak wysokie dobowe stężenia pyłów, rejestrowane w sezonie grzewczym. W 2024 roku, po raz kolejny, nie zanotowano przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀, na obszarze całego województwa podlaskiego.

Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) wynika z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. dz. U. z 2025 r., poz. 960). Badania prowadzone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ) mają na celu przede wszystkim dostarczenie

² dla roślin NO_x

³ nie przeprowadzono klasyfikacji

wiedzy o stanie (lub potencjale) ekologicznym i stanie chemicznym rzek w województwach, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczu, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi. Oceny wód dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz norm jakości dla substancji priorytetowych.

W układzie zlewniowym obszar gminy Zambrów należy do dorzecza Wisły i zgodnie z obecnym cyklem planistycznym dotyczącym planowania w gospodarowaniu wodami (2022-2027), położony jest w zasięgu sześciu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) rzecznych:

- Narew od Biebrzy do Omulwi (RW20001226539);
- Ruż od Dopływu spod Dąbek (RW2000102651653);
- Brok Mały (RW200010267147669);
- Gać do Jabłonki (RW200010263419);
- Łomżyńska (RW20001026369);
- Gać od Jabłonki do ujścia (RW20001626349).

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego opiera się na elementach biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych oraz substancjach szczególnie szkodliwych z grupy specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych. Wody mają bardzo dobry lub dobry stan/potencjał ekologiczny, jeżeli badane elementy nie przekraczają wartości granicznych właściwych dla stanu dobrego wód (II klasa). W pozostałych przypadkach, w zależności od wyników określa się wody o stanie/potencjale umiarkowanym, słabym lub złym. Ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych określa się jako wypadkową wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i wyników klasyfikacji stanu chemicznego JCWP. Stan wód jest dobry, jeśli zarówno stan ekologiczny jest co najmniej dobry i stan chemiczny jest dobry. Jeśli choć jeden warunek jest niespełniony wówczas ocenia się jako zły.

Obszar opracowania położony jest w całości w granicach JCWP Gać do Jabłonki (RW200010263419).

Tabela 2. Charakterystyka JCWP

źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2022 r.

nazwa i kod JCWP ⁴	typ JCWP	status	stan ekologiczny i chemiczny	stan / ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego / odstępstwa	obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie
Gać do Jabłonki RW200010263419	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	NAT - naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, fosforany, MIR, MMI, EFi+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zły / zagrożona / dla JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 i ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi, obszar Natura 2000 Czerwony Bór,

Ww. JCWP objęta jest monitoringiem prowadzonym przez GIOŚ.

⁴ jednolita część wód powierzchniowych

Tabela 3. Ocena stanu JCWP na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej

źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2022 r.)

nazwa JCWP	kod JCWP	stan ekologiczny	wskaźniki determinujące stan ekologiczny	stan chemiczny	wskaźniki determinujące stan chemiczny	stan ogólny
Gać do Jabłonki	RW200010263419	umiarkowany	OWO, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); makrofity, makrobezkręgowce, ichtiofauna	poniżej dobrego	benzo(a)piren, związki tributylocyny; bromowane difenyletery, rtęć, heptachlor	zły

Jakość wód podziemnych

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego. Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi. Zostały one wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Gmina Zambrów położona jest w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych: JCWPd nr 51 (PLGW200051) i JCWPd nr 55 (PLGW200055).

Obszar opracowania w całości położony jest w granicach JCWPd nr 51.

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych. Na terenie gminy Zambrów nie były wyznaczone punkty pomiarowe. Najbliżej usytuowane punkty pomiarowe, w których prowadzone były badania jakości wody w JCWPd nr 51 znajdowały się na terenie miasta Zambrów i gminy Kołaki Kościelne. Oceniono, że wody podziemne w tych punktach były dobrej (II klasa) jakości.

Tabela 4. Charakterystyka punktów pomiarowych monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych oraz klasyfikacja wód w punktach pomiarowych w rejonie gminy Zambrów w 2022 r.

źródło: opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska - aktualność udostępnionych informacji zgodna z datą ich przygotowania – marzec 2023

miejscowość, gmina (numer punktu pomiarowego)	JCWPd	zwierciadło wody	typ ośrodka wodonośnego	użytkowanie terenu	klasa jakości w punkcie
Zambrów, gm. m. Zambrów (69)	51	napięte	porowy	zabudowa miejska luźna	II (wody dobrej jakości)
Kołaki Kościelne, gm. w. Kołaki Kościelne (899)	51	napięte	porowy	zabudowa wiejska	II (wody dobrej jakości)

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022)* wody podziemne JCWPd nr 51 charakteryzują się dobrym stanem ilościowym i chemicznym oraz nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy). JCWPd nr 51 znajduje się w wykazie wód podziemnych przeznaczonych do poboru na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

4.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Infrastruktura techniczna

W zakresie podstawowej infrastruktury technicznej tereny objęte opracowaniem mają dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i elektroenergetycznej.

Zanieczyszczenia powietrza

Zanieczyszczenie powietrza w gminie Zambrów, jak w całej Polsce, wynika przede wszystkim z niskiej emisji, czyli głównie indywidualnego ogrzewania budynków i ruchu samochodowego. W rejonie opracowania obecne są oba źródła zanieczyszczeń. Emisja z transportu w rejonie terenów opracowania pochodzi przede wszystkim z przebiegającej wzdłuż tych terenów drogi krajowej DK66, prowadzącej do miasta Zambrowa. Emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków powstaje przede wszystkim ze spalania w lokalnych kotłowniach i indywidualnych paleniskach domowych. Na terenie gminy Zambrów nie ma obecnie możliwości zmiany systemu rozwiązań indywidualnych na sieć ciepłą. Na obszarze opracowania, ze względu na jego częściowo rolnicze wykorzystanie, źródłem zanieczyszczeń powietrza są także maszyny oraz pojazdy wykorzystywane w rolnictwie, przy czym natężenie emisji z tego źródła jest raczej niskie.

Hałas

Klimat akustyczny w istotny sposób wpływa na warunki bytowania i zdrowie człowieka oraz warunki życia zwierząt. Hałas stanowi jedno z istotnych zanieczyszczeń środowiska, które w związku z ciągłym rozwojem komunikacji, wzrastającym uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stale wzrasta.

Klimat akustyczny w rejonie opracowania warunkuje przede wszystkim droga krajowa DK66 biegnąca wzdłuż analizowanych terenów. Odbywający się na niej ruch samochodowy jest wysoki, w dodatku po drodze tej poruszają się nie tylko samochody osobowe, ale także pojazdy ciężarowe, których ruch powoduje znacznie większą uciążliwość akustyczną. Zgodnie z Generalnym Pomiarem Ruchu przeprowadzonym przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w 2020/2021 na drogach krajowych i wojewódzkich⁵ średni ruch dobowy na drodze krajowej nr 66, na odcinku ZAMBRÓW /ul. Kościuszki (DK63)/ - WYSOKIE MAZ. /ul. Warszawska (DW678, DP2052B)/ wynosił 6354 pojazdów.

Ponadto część terenów opracowania jest użytkowana rolniczo. Hałas związany z terenami rolnymi ma charakter sezonowy i wynika z prowadzenia prac polowych z użyciem ciężkiego sprzętu.

Rolnictwo

W związku z rolniczym wykorzystywaniem części terenów opracowania wystąpić mogą przekształcenia i zagrożenia środowiska związane z erozją wodną, czy erozją wietrzną (eoliczną) charakteryzującą się wywiewaniem drobnych cząstek glebowych głównie w okresie wiosennym i jesiennym, w czasie gdy gleby, podlegające użytkowaniu rolniczemu, pozbawione są szaty roślinnej. Na erozję narażone są głównie przestrzenie gruntów ornych pozbawione zadrzewień śródpolnych. Zabiegi agrotechniczne mogą powodować przyspieszenie zachodzenia procesów erozyjnych.

Innym zagrożeniem jest możliwość przenikania do wód powierzchniowych i podziemnych zanieczyszczeń obszarowych takich jak nawozy, czy chemiczne środki ochrony roślin.

4.5 Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodności

Obszar opracowania stanowi teren mało zróżnicowany pod względem zagospodarowania. Jest on częściowo zabudowany, częściowo zaś użytkowany rolniczo, a więc w obu przypadkach przekształcony antropogenicznie. Nie przedstawia szczególnych wartości przyrodniczych ani nie oddziałuje znacząco na otoczenie.

4.6 Odporność środowiska na degradację i zdolności do regeneracji

Tereny opracowania są obszarem przekształconym w stopniu umiarkowanym (tereny rolne przy

⁵ Generalny Pomiar Ruchu 2020/21, GDDKiA: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021>

zabudowie) lub w stopniu znaczącym (tereny zabudowane). Obecnie mamy do czynienia ze środowiskiem zantropogenizowanym, o częściowo przekształconych cechach pierwotnych, na którym istotne zmiany naturalnych walorów i zasobów środowiska już się dokonały. Dalsze przeobrażenia zagospodarowania terenu w niewielkim stopniu wpłyną na poszczególne elementy środowiska i jego funkcjonowanie w całości.

4.7 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń dokumentu

Obecnie dla obszaru opracowania nie ma obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego. Politykę zagospodarowania przestrzennego dla tego obszaru określa aktualnie *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów*, w którym omawiany obszar wskazano jako:

- MU – tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny zabudowy usługowej (teren *c, d, e, f* oraz częściowo teren *b*);
- PU/R – tereny obiektów produkcyjno-usługowych z dopuszczeniem terenów rolniczych (teren *a* oraz częściowo teren *b*).

Rozwój zabudowy i realizacja innych inwestycji opiera się przede wszystkim o decyzje o warunkach zabudowy, wydawane indywidualnie dla każdego przedsięwzięcia.

Przy braku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się wyraźnie mniejszego bądź większego ruchu inwestycyjnego, jednak to właśnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pozwoli na kształtowanie zagospodarowania i zabudowy w sposób bardziej spójny.

5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Projekt planu dotyczy niewielkiego w skali gminy obszaru, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ustalenia planu nie stoją w sprzeczności z realizacją wymienionych poniżej celów:

- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ochrony powietrza – ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie planu, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii. Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

W projekcie planu miejscowego określa się następujące przeznaczenie terenu:

- MNW-U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług,
- U-P – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej, gdzie wyklucza się:
 - teren usług handlu wielkopowierzchniowego;
 - teren elektrowni wiatrowej,
 - biogazownie,
 - teren przemysłu portowego.
- KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej,
- WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych.

Projekt planu w zakresie zasad ochrony środowiska ustala m.in. zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, oraz zakaz przekraczania ustalonych przepisami odrębnymi standardów i norm jakości środowiska, w tym dla takich komponentów środowiska jak powierzchnia ziemi, środowisko gruntowo-wodne, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, szata roślinna, krajobraz.

6.1 Identyfikacja możliwych oddziaływań

Poniżej przedstawiono zmiany w zagospodarowaniu terenu wynikające z projektu planu oraz przeanalizowano możliwe oddziaływania.

Tabela 5. Charakter zmian wprowadzanych ustaleniami omawianego projektu planu i ich potencjalne oddziaływanie na środowisko

Nr terenu	stan istniejący	przeznaczenie w studium	przeznaczenie w projekcie planu	możliwe oddziaływania
Teren a	tereny rolnicze, tereny zadrzewione	PU/R - tereny obiektów produkcyjno-usługowych z dopuszczeniem terenów rolniczych	1U-P – teren usług lub produkcji PBC – min. 0,1	wprowadzenie obiektów budowlanych na terenie dotąd niezabudowanym będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko poprzez bezpośrednie zajęcie terenu i wprowadzenie powierzchni bezodpływowych, pojawienie się terenów zabudowy będzie wiązało się z koniecznością zagospodarowania ścieków i odpadów oraz wzrostem emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym hałasu
	tereny rolnicze, tereny zadrzewione	MU – tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny zabudowy usługowej	1MNW-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i usługowej PBC – min. 0,4	
Teren b	tereny rolnicze	PU/R - tereny obiektów produkcyjno-usługowych z dopuszczeniem terenów rolniczych	2U-P – teren usług lub produkcji PBC – min. 0,1	wprowadzenie obiektów budowlanych na terenie dotąd niezabudowanym będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko poprzez bezpośrednie zajęcie

	tereny rolnicze, tereny zielone przy zabudowie	MU – tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny zabudowy usługowej	2MNW-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i usługowej PBC – min. 0,4	terenu i wprowadzenie powierzchni bezodpływowych, pojawienie się terenów zabudowy będzie wiązało się z koniecznością zagospodarowania ścieków i odpadów oraz wzrostem emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym hałasu
Teren c	tereny zagospodarowane: zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa, nieużytki, rów melioracyjny	MU – tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny zabudowy usługowej	3MNW-U,4MNW-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i usługowej PBC – min. 0,4 1WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych	na terenach zagospodarowanych brak oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji projektu planu
Teren d	tereny rolnicze	MU – tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny zabudowy usługowej	5MNW-U,6MNW-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i usługowej PBC – min. 0,4 1KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej	wprowadzenie obiektów budowlanych na terenie dotąd niezabudowanym będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko poprzez bezpośrednie zajęcie terenu i wprowadzenie powierzchni bezodpływowych, pojawienie się terenów zabudowy będzie wiązało się z koniecznością zagospodarowania ścieków i odpadów oraz wzrostem emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym hałasu
Teren e	tereny rolnicze, pojedyncza zabudowa mieszkaniowa	MU – tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny zabudowy usługowej	7MNW-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i usługowej PBC – min. 0,4	wprowadzenie obiektów budowlanych na terenie dotąd niezabudowanym będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko poprzez bezpośrednie zajęcie terenu i wprowadzenie powierzchni bezodpływowych, pojawienie się terenów zabudowy będzie wiązało się z koniecznością zagospodarowania ścieków i odpadów oraz wzrostem emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym hałasu na terenach zagospodarowanych brak oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji projektu planu
Teren f	tereny rolnicze, tereny zadrzewione, pojedyncza zabudowa mieszkaniowa	MU – tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny zabudowy usługowej	8MNW-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i usługowej PBC – min. 0,4	wprowadzenie obiektów budowlanych na terenie dotąd niezabudowanym będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko poprzez bezpośrednie zajęcie terenu i wprowadzenie powierzchni bezodpływowych, pojawienie się terenów zabudowy będzie wiązało się z koniecznością zagospodarowania ścieków i odpadów oraz wzrostem emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym hałasu na terenach zagospodarowanych brak oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji projektu planu

6.2 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Hałas

Ochrona przed hałasem polega na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej poziomu dopuszczalnego, a co najwyżej na tym poziomie oraz zmniejszeniu hałasu, co najmniej do poziomu dopuszczalnego, gdy został on przekroczony.

Dopuszczalne poziomy hałasu są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu w odniesieniu do jednej doby

źródło: rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

rodzaj terenu	Drogi lub linie kolejowe		Instalacje i pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
	pora dnia – przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	pora nocy – przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	pora dnia – przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	pora nocy – przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	61 dB	56 dB	50 dB	40 dB

W projekcie planu ustalono obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów chronionych akustycznie, tj. dla terenów oznaczonych symbolem **MNW-U** – jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

Obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu dla pozostałych terenów nie został ustalony z uwagi na charakter faktycznego i planowanego zagospodarowania (tereny rolnicze, tereny usługowo-produkcyjne, tereny wód, tereny komunikacyjne).

Realizacja na terenach opracowania zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub produkcyjnej może przyczynić się do zwiększenia emisji hałasu. Będzie on w pierwszej kolejności związany z etapem budowy nowych obiektów - pracą maszyn budowlanych i środków transportu dostarczających materiały budowlane. Będzie to oddziaływanie lokalne, krótkotrwałe i bezpośrednie, które ustanie wraz z zakończeniem budowy. W przypadku zabudowy usługowej lub produkcyjnej, na etapie użytkowania dodatkowym źródłem hałasu mogą być także różnego rodzaju maszyny, instalacje, urządzenia wentylacyjne czy klimatyzacyjne oraz pojazdy obsługujące te tereny, jednakże oddziaływanie akustyczne będzie musiało zawierać się w normach dopuszczalnych prawem, a ewentualne uciążliwości powodowane działalnością będą musiały zostać ograniczone do granic działki budowlanej.

Warto także zaznaczyć, że w projekcie planu zakazuje się lokalizacji zarówno przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, jak i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko⁶, co z góry wyklucza możliwość realizacji wielu inwestycji mogących negatywnie oddziaływać m.in. na klimat akustyczny.

Na drodze krajowej obsługującej tereny opracowania może wzrosnąć ruch lokalny z uwagi na pojawienie się nowych terenów zabudowanych, nie przewiduje się jednak, aby wzrost emisji hałasu wzdłuż tej drogi na skutek wprowadzenia planu był znaczący.

Oddziaływanie na powietrze

Oddziaływanie na powietrze związane jest głównie emisją związaną z procesem spalania paliwa na cele grzewcze. Budynki zlokalizowane na obszarze objętym projektem zmiany planu ogrzewane są ze źródeł indywidualnych. Ze względu na brak sieci zbiorowego zaopatrzenia w ciepło, przewiduje się dalszy rozwój indywidualnych źródeł ogrzewania gospodarstw domowych i ewentualnych budynków usługowych czy produkcyjnych. Wprowadzenie jakiegokolwiek zabudowy będzie wiązać się m. in. z koniecznością ogrzewania budynków, w związku z czym nastąpić może wzrost emisji gazów i pyłów do powietrza, szczególnie w sezonie grzewczym, co będzie oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i pośrednim. Projekt planu ustala ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem wysokosprawnych źródeł ciepła,

⁶ z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej

ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska. Zastosowanie wysokosprawnych źródeł ciepła powinno ograniczyć wzrost zanieczyszczeń powietrza na skutek niskiej emisji.

Ponadto projekt planu dopuszcza ogrzewanie budynków z indywidualnych źródeł ciepła zasilanych z sieci gazowej lub elektroenergetycznej, lub urządzeń kogeneracyjnych zasilanych paliwem gazowym lub urządzeń innych niż wolnostojące wykorzystujące energię odnawialną, przy czym na obszarze objętym planem zakazuje się lokalizacji biogazowni i elektrowni wiatrowych za wyjątkiem mikroinstalacji. Stosowanie urządzeń wytwarzających energię z OZE będzie skutkowało zmniejszeniem zużycia energii ze źródeł konwencjonalnych, przyczyniających się do zanieczyszczania powietrza.

Innym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza są drogi. Jest to liniowe, niezorganizowane źródło emisji. Do zanieczyszczeń emitowanych w wyniku ruchu pojazdów należą m.in.: amoniak, benzen, dwutlenek azotu (NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), pył zawieszony PM₁₀ i PM_{2,5}, tlenek węgla (CO), toluen, węglowodory alifatyczne i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA). Na drodze obsługującej teren opracowania wzrośnie ruch lokalny, nie przewiduje się jednak, aby był to wzrost znaczący.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister Rozwoju (Dz. U. z 2016 r., poz. 138).

Na obszarze objętym opracowaniem nie ma obecnie zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Projekt planu nie stwarza możliwości lokalizacji tego typu przedsięwzięć na terenach opracowania. W ustaleniach projektu planu bezpośrednio zakazano realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, oraz zakazano lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

6.3 Oddziaływanie na wodę

Tereny zurbanizowane mogą oddziaływać na wody podziemne i powierzchniowe poprzez produkcję ścieków, które w terenach nieobjętych kanalizacją sanitarną łatwo przedostają się do wód podziemnych i powierzchniowych, oraz poprzez zaburzenie naturalnego krążenia wód, kiedy wody opadowe i roztopowe, zamiast wnikać w grunt, są zbierane z powierzchni nieprzepuszczalnych (dachów, placów, ulic) i odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych lub oczyszczalni. Z kolei nieoczyszczone wody z dróg i placów bezpośrednio odprowadzone do gruntu mogą również stanowić zagrożenie zanieczyszczeniem.

W zakresie odprowadzania ścieków projekt planu ustala odprowadzanie ich do sieci kanalizacyjnej, przy czym do czasu możliwości technicznego podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej dopuszcza się zastosowanie rozwiązań indywidualnych z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie przepisów odrębnych.

W odniesieniu do wód opadowych i roztopowych projekt planu ustala odprowadzanie ich bezpośrednio do ziemi lub poprzez urządzenia infiltracyjne, takie jak rowy infiltracyjne, zbiorniki retencyjno-infiltracyjne czy studnie chłonne, po uprzednim oczyszczeniu, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa wodnego. Odprowadzanie niezanieczyszczonych wód opadowych bezpośrednio do gruntu jest rozwiązaniem korzystnym, umożliwiającym retencjonowanie wody na własnej działce i ograniczającym zaburzenia naturalnego procesu krążenia wód w środowisku. Projekt planu dopuszcza także budowę sieci kanalizacji deszczowej.

W przypadku rowu melioracyjnego w granicach terenu c oraz ewentualnych innych rowów w granicach opracowania, projekt planu dopuszcza ich przebudowę lub skanalizowanie w sposób umożliwiający zachowanie ciągłości przepływu wód, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa wodnego.

Przy zachowaniu zgodności z zapisami projektu planu oraz przepisami prawa nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na środowisko wodne.

6.4 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu dochodzić będzie przede wszystkim podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych dochodzi do przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi poprzez wykonywanie wykopów pod fundamenty nowych budynków lub budowę dróg. Opisywane oddziaływania będą nieznaczne, o charakterze bezpośrednim, długoterminowym i stałym. Wystąpią również krótkoterminowe i chwilowe oddziaływania, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Lokalizacja zabudowy i infrastruktury z nią związanej spowoduje trwałe wyłączenie gleby spod użytkowania rolniczego i jej degradację.

W trakcie realizacji ewentualnych prac budowlanych może dojść do zanieczyszczenia gleby poprzez niewłaściwe składowanie surowców i odpadów budowlanych. Potencjalnie mogą nastąpić lokalne zanieczyszczenia gruntu w wyniku spływu zanieczyszczonych wód opadowych z powierzchni utwardzonych, dróg i placów.

Przy zachowaniu zgodności z przepisami prawa i prawidłowym gospodarowaniu odpadami, ściekami oraz wodami opadowymi i roztopowymi nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na powierzchnie gleby lub ziemi w wyniku ustaleń projektu planu.

6.5 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin ani obszary prognostyczne lub perspektywiczne ich występowania, nie przewiduje się więc oddziaływań na zasoby geologiczne.

W granicach obszaru opracowania występują gleby III klasy bonitacji, które podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych i wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

6.6 Oddziaływanie na krajobraz

Przedmiotowy obszar nie zalicza się do terenów o wysokich walorach krajobrazowych. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu na obszarze tym może powstać m.in. zabudowa mieszkaniowa, a także obiekty usługowe czy zakłady produkcyjne, co w przypadku terenów dotąd niezabudowanych, użytkowanych rolniczo, niewątpliwie wpłynie na krajobraz, w znaczący sposób zmieniając charakter danego miejsca. Będzie to oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie, o charakterze lokalnym.

W przypadku terenów już zabudowanych, jak i w bezpośrednim otoczeniu dotąd niezabudowanych terenów opracowania widoczna jest postępująca urbanizacja, niemniej były to dotąd głównie budynki mieszkalne lub towarzyszące zabudowie zagrodowej. Wyznaczone tereny zabudowy usługowej czy produkcyjnej o dopuszczalnej wysokości budynków do 20 m zlokalizowane w sąsiedztwie pól ornych oraz dużo niższej zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej będzie stanowił element dysharmonijny, nie wpisujący się w aktualny krajobraz, niemniej ponieważ krajobraz ten nie cechuje się wysokimi walorami, zmiana ta nie będzie powodowała dużych strat dla krajobrazu.

Zachowanie walorów krajobrazowych zależeć będzie przede wszystkim od rodzaju zagospodarowania poszczególnych działek, szczególnie zaś od kształtowania obiektów budowlanych.

6.7 Oddziaływanie na klimat

Do czynników kształtujących klimat zaliczamy: promieniowanie słoneczne, usłonecznienie, opady, temperaturę, wilgotność względną oraz prędkość wiatru. Wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza. W wyniku zmiany użytkowania terenu w stosunku do stanu istniejącego przewiduje się lokalne, pośrednie oddziaływanie na mikroklimat.

Globalne działania w obszarze planu mogą mieć znaczenie poprzez realizację polityki niskoemisyjnej. Dla potrzeb ograniczenia niskiej emisji dla gminy sporządzono *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Zambrów, 2023*. Plan określa szczegółowe cele ograniczenia niskiej emisji w gminie oraz działania, zadania i środki zaradcze zaplanowane na cały okres objęty planem.

Ustalenia projektu planu w zakresie zaopatrzenia w ciepło, gaz, energię elektryczną w większości są spójne z planem gospodarki niskoemisyjnej. Ważne są przede wszystkim ustalenia dotyczące OZE – w planie dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię i ciepło z odnawialnych źródeł energii (z wyjątkiem biogazowni i elektrowni wiatrowych innych niż mikroinstalacje).

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzenia działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Problematyka zmian klimatu w dokumentach realizowanych na szczeblu krajowym została zawarta w opracowaniu *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Jako cel główny wskazano zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmiany klimatu. Ocena działań adaptacyjnych przestrzeni, gospodarki i środowiska do możliwych zmian klimatycznych jest utrudniona, ponieważ projekt planu dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy, miasta. Ogólnie plan uwzględnia cele adaptacyjne poprzez:

- zasilanie w energię elektryczną w oparciu o stacje oraz linie elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia;
- zasilanie w wodę z sieci wodociągowej poprzez istniejące i projektowane wodociągi;
- budowę sieci kanalizacyjnej;
- możliwość wykorzystania OZE – dopuszcza się pozyskiwanie energii i ciepła ze źródeł odnawialnych.

6.8 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczną można rozumieć, jako stopień zachowania naturalnie występujących gatunków oraz zbiorowisk, a także ras zwierząt i form roślin. Oddziaływanie na zwierzęta i rośliny zwykle polega na:

- częściowej lub całkowitej degradacji istniejącej szaty roślinnej (w wyniku lokalizacji nowych inwestycji na obszarach niezabudowanych);
- ograniczeniu miejsc bytowania lokalnej fauny (w wyniku niszczenia siedlisk, które może polegać na bezpośrednim zniszczeniu siedliska np. wycięciu zadrzewień, lub jego zanieczyszczenia – np. zanieczyszczenie wód, hałas, penetracja);
- ograniczeniu możliwości migracji zwierząt – lokalizacja nowych inwestycji, szczególnie liniowych, na trasach migracji zwierząt.

Realizacja ustaleń projektu planu – w przypadku terenów dotąd niezagospodarowanych - będzie skutkowałą zajęciem terenów pod zabudowę. Lokalizacja nowej zabudowy nieuchronnie wiąże się z negatywnym bezpośrednim oddziaływaniem na florę i faunę, które będzie miało charakter długoterminowy i lokalny. Zmianie ulegną istniejące siedliska, zmniejszy się powierzchnia terenów, na których w naturalny sposób może zachodzić proces infiltracji wód opadowych. W wyniku zajęcia terenu nastąpi lokalne zubożenie bioróżnorodności, przy czym nie przewiduje się strat w bioróżnorodności o znaczeniu ponadlokalnym. Nie stwierdzono występowania tutaj gatunków roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową ani zagrożonych wyginięciem lub rzadkich. Tereny te, z uwagi na nietrwałą szatę roślinną (pola orne) oraz bliskie sąsiedztwo drogi krajowej i istniejącej już zabudowy, są umiarkowanie wykorzystywane przez zwierzęta, a powstanie większego kompleksu zabudowy nie ograniczy możliwości żerowania zwierząt na sąsiadujących terenach, czy ich migracji.

Choć poszerzenie zasięgu terenów zabudowy wpłynie na zmianę szaty roślinnej i ogólnie na charakter danego terenu, nie wpłynie na spadek zróżnicowania siedlisk i ekosystemów w szerszym kontekście.

6.9 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na obszarze objętym projektem planu nie znajdują się obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na zabytki, dziedzictwo kulturowe oraz dobra kultury współczesnej.

6.10 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Na obszarze objętym opracowaniem ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000 ani obiekty chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody. Nie przewiduje się, aby ustalenia planu negatywnie oddziaływały na walory krajobrazowe obszarów cennych przyrodniczo.

7 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji dokumentu

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem projektowanego dokumentu wskazane w projekcie planu to m.in:

- obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów chronionych akustycznie, oznaczonych na rysunku planu symbolami MNW-U – jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
- zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- zakaz przekraczania ustalonych przepisami odrębnymi standardów i norm jakości środowiska, w tym dla takich komponentów środowiska jak powierzchnia ziemi, środowisko gruntowo-wodne, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, szata roślinna, krajobraz;
- obowiązek ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki budowlanej;
- dopuszczenie przebudowy lub skanalizowania rowów w sposób umożliwiający zachowanie ciągłości przepływu wód, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa wodnego
- dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię i ciepło z odnawialnych źródeł energii (z wyjątkiem lokalizacji biogazowni i elektrowni wiatrowych innych niż mikroinstalacje), co umożliwi zmniejszenie produkcji ciepła i energii ze źródeł konwencjonalnych, przyczyniających się do zanieczyszczania powietrza.

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w projekcie planu zostały rozwiązane w sposób prawidłowy.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie.

8 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Realizacja ustaleń planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów projektu planu będzie prowadzona przez Radę Gminy Zambrów. Wskazane jest dokonywanie oceny skutków realizacji postanowień zawartych w planie przynajmniej raz podczas kadencji Rady Gminy.

Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki będą prezentowane w corocznych raportach publikowanych w formie ogólnodostępnych publikacji. Systematyczny monitoring podstawowych elementów środowiska tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony.

10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko ze względu na znaczne oddalenie obszaru od granic państwa oraz na niewielkie oddziaływanie planowanych inwestycji.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem oceny zawartej prognozie są ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru geodezyjnego Nagórki Jabłoń, sporządzonego w następstwie podjęcia Uchwały Nr 459/LII/24 Rady Gminy Zambrów z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów, dotyczącego części obrębu geodezyjnego Nagórki Jabłoń.

Projektem planu objęto obszar o całkowitej powierzchni 7,57 ha, składający się z sześciu terenów położonych w obrębie Nagórki Jabłoń.

Na analizowanym obszarze nie obowiązuje obecnie żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Do sporządzania planu miejscowego przystąpiono celem realizacji polityki przestrzennego gminy oraz ułatwienia procesu inwestycyjnego w obszarze opracowania, zgodnie z potrzebami społecznymi oraz przepisami prawa, co przyczyni się do uporządkowania i polepszenia warunków gospodarowania w tym terenie.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu na obszarze opracowania wyznaczone zostaną:

- **MNW-U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług,
- **U-P** – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej,
- **KR** – teren komunikacji drogowej wewnętrznej,
- **WS** - teren wód powierzchniowych śródlądowych.

Obszar objęty opracowaniem to tereny częściowo zabudowane, częściowo grunty rolne, położone wzdłuż drogi krajowej DK66. Zarówno na terenach objętych planem, jak i na terenach sąsiednich dominuje zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa.

Obszar opracowania znajduje się poza obszarami chronionymi na mocy ustawy o ochronie przyrody, natomiast znaczną jego część stanowią gleby chronione III klasy bonitacji, które wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. W granicach obszaru opracowania nie występują obszary osuwiskowe ani zagrożone powodzią.

Prognoza charakteryzuje uwarunkowania środowiskowe terenów objętych projektem planu oraz ich otoczenia, przyglądając się bliżej tym elementom, na które nowe zagospodarowanie będzie oddziaływać, opisuje jakie zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza projekt planu i identyfikuje z jakimi oddziaływaniami te zmiany się wiążą.

Ustalono, że realizacja ustaleń planu:

- Nie będzie skutkować narażeniem ludzi na ponadnormatywny hałas, czy zanieczyszczenie powietrza. W wyniku ustaleń planu powstaną nowe obiekty zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub produkcyjnej, które w pewnym stopniu wpłyną na klimat akustyczny, mogą również być źródłem emisji do powietrza, jednak zachowanie zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska oraz zapisami projektu planu powinno zapewnić wystarczającą ochronę zdrowia.
- Będzie mieć umiarkowane negatywne i lokalne oddziaływanie na zwierzęta, rośliny, ekosystemy i różnorodność biologiczną. Głównym elementem oddziaływania jest zajęcie terenu i usunięcie szaty roślinnej.
- Przy zachowaniu zgodności z przepisami odrębnymi nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych.
- Nie będzie znacząco oddziaływać na zasoby naturalne.
- Nie będzie znacząco oddziaływać na zabytki oraz dobra materialne, które nie występują w granicach opracowania.
- Nie będzie oddziaływać na obszary Natura 2000, które nie występują w granicach opracowania.

Ponadto w prognozie wskazano:

- Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu prowadzić będzie Rada Gminy Zambrów. Wskazane jest dokonywanie oceny skutków realizacji postanowień zawartych w planie przynajmniej raz podczas kadencji Rady Gminy. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
- Realizacja ustaleń planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- Realizacja ustaleń planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

12 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 647 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1290 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 960 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 567);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 82);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 757 ze zm.);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 733 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1225),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

13 Materiały źródłowe

1. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do planu ogólnego gminy Zambrów, Budplan 2024;
1. Program ochrony środowiska dla Gminy Zambrów na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024;
2. Program ochrony środowiska województwa podlaskiego do 2030 roku, Zarząd Województwa Podlaskiego, Białystok 2021;
3. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2022;
4. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022, Strobilus 2016;

5. Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zambrów na lata 2023-2028 (załącznik do uchwały Nr 379/XLII/23 Rady Gminy Zambrów z dnia 18 kwietnia 2023 r. sprawie aktualizacji „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Zambrów”);
6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (załącznik do Uchwały Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r., zmienionej uchwałą Nr XXXIX/356/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 sierpnia 2017 r.);
7. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski. Mapa Hydrogeologiczna Polski. Mapa Geośrodowiskowa Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, arkusze: 335 Modzele Wygoda, 336 Rutki, 375 Zambrów, 376 Jabłonka Kościelna;
8. Monitoring środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska:
 - Monitoring wód podziemnych za rok 2022;
 - Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024;
 - Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela.

Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):

1. Mapa Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET. Liro A. IUCN, Warszawa, 1995;
2. Warstwy tematyczne GDOŚ – formy ochrony przyrody;
3. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
4. Warstwy tematyczne CBDG:
 - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
 - MIDAS – obszary górnicze,
 - MIDAS – tereny górnicze,
 - MIDAS – złoża kopalin,
 - Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Solon i inni, 2018).

Witryny internetowe i geoportale:

1. <https://zambrow.e-mapa.net/>
2. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>
3. <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
4. <http://geoportal.gov.pl>
5. <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>
6. <http://emgsp.pgi.gov.pl/emgsp/>
7. <https://www.gios.gov.pl/> Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska – publikacje dot. wyników monitoringu środowiska

14 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 6 października 2025 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

W związku z art. 74a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024, poz. 1112 ze zm.)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów części obrębu geodezyjnego Nagórki Jabłoń* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.:

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi;
- posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko;
- byłam co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Mabyle Bieloushe